

Predmet: KSC-BC-2020-07
Tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Rešava: **Pretnesni panel II**
sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija
sudija Kristof Bart
sudija Genael Metro
sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 29. septembar 2021.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka

Specijalizovani tužilac

Džek Smit
Valerija Boliči
Metju Haling
Džejms Pač

Odbrana Hisnija Gucatija

Džonatan Elistan Ris
Hju Bouden

Odbrana Nasima Haradinaja

Tobi Kedman
Karl Bakli

I.	TOK POSTUPKA	2
II.	IZNETA ARGUMENTACIJA	3
III.	MERODAVNO PRAVO	4
IV.	DISKUSIJA.....	7
A.	Preliminarna pitanja.....	7
B.	Opšte napomene.....	8
1.	Korišćenje zahteva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka u normativnom okviru Specijalizovanih veća	8
2.	Vreme donošenja odluke	10
3.	Prihvatanje dokaza koji se odnose na treće strane.....	11
C.	Kategorije predloženih dokaza	11
1.	Kategorija 1: konferencije za štampu i intervjui.....	11
2.	Kategorija 2: drugi materijali objavljeni u medijima u vezi sa optuženima... 13	
3.	Kategorija 3: materijali u vezi sa plenidbama.....	15
4.	Kategorija 4: objave na Fejsbuku	22
5.	Kategorija 5: beleške o kontaktima.....	24
D.	Stepen poverljivosti prihvaćenih dokaza.....	30
V.	DISPOZITIV	31

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), u skladu sa članovima 40(2) i (6)(h) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilom 138(1) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 21. jula 2021, panel je pozvao Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) da razmotri podnošenje zahteva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka kada su u pitanju (a) službene beleške tužilaštva; (b) novinski članci čiji autori neće biti pozvani da svedoče, i (c) objave na Fejsbuk nalozima koji se pripisuju optuženom.¹

2. Dana 31. avgusta 2021, tužilaštvo je podnelo zahtev za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka (u daljem tekstu: zahtev tužilaštva).²

3. Dana 6. septembra 2021, u skladu sa usmenim nalogom panela,³ tužilaštvo je podnelo i pismeno izjašnjenje o stepenu tajnosti dokaznih predloga iz zahteva.⁴

4. Dana 10. septembra 2021, u skladu s navedenim usmenim nalogom,⁵ odbrana Hisnija Gucatija (u daljem tekstu: Gucatijeva odbrana) i odbrana Nasima

¹ F00267, panel, *Order for Submissions and Scheduling the Trial Preparation Conference /Nalog za podnošenje izjašnjenja i zakazivanje konferencije za pripremu suđenja/* (u daljem tekstu: nalog od 21. jula), 21. jul 2021, stavovi 10, 34(k).

² F00291, specijalizovani tužilac, *Prosecution Request for Admission of Items Through the Bar Table /Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka/* (u daljem tekstu: zahtev), 31. avgust 2021.

³ Usmeni nalog stranama u postupku o određivanju stepena tajnosti dokaznih predloga koje tužilaštvo iznosi bez posredstva svedoka, 2. septembar 2021, str. 601, red 3-16.

⁴ F00298, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submissions on Classification of Exhibits in Bar Table Request /Izjašnjenje tužilaštva o određivanju stepena tajnosti dokaza iz zahteva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka/* (u daljem tekstu: zahtev u vezi sa određivanjem stepena tajnosti dokaznih predloga), 6. septembar 2021.

⁵ Usmeni nalog stranama u postupku o određivanju stepena tajnosti dokaznih predloga bez posredstva svedoka, 2. septembar 2021, str. 601, red 3-16.

Haradinaja (u daljem tekstu: Haradinajeva odbrana) podnele su poverljive odgovore na zahtev tužilaštva.⁶

5. Dana 14. septembra 2021, u skladu sa istim usmenim nalogom, tužilaštvo je podnelo repliku na odgovore odbrana.⁷

6. Dana 24. septembra 2021, tužilaštvo je podnelo izjašnjenje o konsultacijama sa odbranom o stepenu tajnosti dokaznih predmeta koji se nude na usvajanje bez posredstva svedoka i predloge za redigovanje.⁸

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

7. Tužilaštvo traži prihvatanje u spis materijala bez posredstva svedoka, koji su svrstani u pet kategorija: (i) konferencije za štampu i intervjui (kategorija 1); (ii) drugi materijali objavljeni u medijima u vezi sa optuženima, uključujući delove iz paketa materijala⁹ (kategorija 2); (iii) materijali koji se odnose na plenidbe (konkretno, nalozi, izveštaji o istragama, potvrde o isporučenju, snimci zabeleženi kamerama za video-nadzor i dopisi međunarodnih organizacija (kategorije 3.1-3.5); objave na Fejsbuku (kategorija 4), i (v) beleške o kontaktima (kategorija 5).¹⁰

⁶ F00308, Gucatijeva odbrana, *Response to the Prosecution Request for Admission of Items Through the Bar Table* /Odgovor na zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka/ (u daljem tekstu: Gucatijev odgovor), 10. septembar 2021, poverljivo. V. takođe, F00308RED, javno. F00309, Haradinajeva odbrana, *Defence Response to SPO Bar Table Motion Submissions* /Odgovor odbrane na zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka/ (u daljem tekstu: Haradinajev odgovor), 10. septembar 2021, poverljivo. V. takođe F00309RED, javno.

⁷ F00311, specijalizovani tužilac, *Prosecution Reply to Defence Responses to Request for Admission of Items Through the Bar Table* /Replika tužilaštva na odgovore odbrana na zahtev za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka/ (u daljem tekstu: replika), 14. septembar 2021.

⁸ F00324, specijalizovani tužilac, *Submissions Pursuant to the Trial Panel's Third Oral Order of 8 September 2021* /Izjašnjenje u skladu sa trećim usmenim nalogom Pretresnog panela od 8. septembra 2021/, 24. septembar 2021.

⁹ „Paketi materijala“ podrazumevaju dokumente koje je tužilaštvo 8, 17. i 22. septembra 2020. zaplenilo u Udruženju ratnih veterana OVK.

¹⁰ Zahtev, stav 1.

8. Gucatijeva odbrana se protivi prihvatanju sledećih kategorija dokaznih predmeta bez posredstva svedoka: izveštaja o istragama i dopisa međunarodnih organizacija u vezi sa plenidbama, objava na Fejsbuku i beležaka o kontaktima.¹¹

9. Haradinajeva odbrana se protivi prihvatanju u spis bez posredstva svedoka izveštaja o istragama, potvrda o isporučenju i dopisa međunarodnih organizacija u vezi sa plenidbama, objava na Fejsbuku i beležaka o kontaktima.¹²

III. MERODAVNO PRAVO

10. Panel podseća da prema članu 40(6)(h) Zakona, panel može pre ili tokom suđenja da donese odluku o dopuštenosti dokaza. Prema pravilu 138(1) Pravilnika, ukoliko se ne ospore ili ne izuzmu *proprio motu*, dokazi predloženi panelu prihvataju se u dokazni spis pod uslovom da su relevantni, autentični, da imaju dokaznu vrednost i da šteta koju nanose nema prevagu nad njihovom dokaznom snagom.

11. Da bi neki dokazni predmet bio prihvaćen u spis posredstvom svedoka ili bez njega, on mora da ispuni četiri kumulativna uslova iz pravila 138(1) Pravilnika. Svrha ovog pravila je da se izbegne opterećivanje panela dokazima koji ili nisu relevantni ili kojima nedostaju pokazatelji autentičnosti, onima koji nemaju dokaznu snagu ili su, pak, takvi da šteta koju nanose prevaže nad njihovom dokaznom snagom. Strana u postupku koja podnosi zahtev dužna je da jasno i detaljno pokaže da svaki dokazni predlog ispunjava navedene uslove i da objasni na koji način se on uklapa u njenu argumentaciju.¹³

¹¹ Gucatijev odgovor, stavovi 3, 15, 34, 36.

¹² Haradinajev odgovor, stav 24.

¹³ Isto tako, ICTR, *Prosecutor v Bagosora et al.*, ICTR-98-41-T, Trial Chamber, [Decision on Admission of Tab 19 of Binder Produced in Connection with Appearance of Witness Maxwell Nkole](#), 13. septembar 2004, stavovi 7-8; ICTY, *Prosecutor v Prlić et al.*, IT-04-74-AR73.13, Appeals Chamber, [Decision on Jadranko Prlić's Consolidated Interlocutory Appeal Against the Trial Chamber's Orders of 6 and 9 October 2008 on Admission of Evidence](#), 12. januar 2009, stav 17; *Prosecutor v Karadžić*, IT-95-5/18-T, Trial Chamber, [Decision on the Prosecution's First Bar Table Motion](#) (u daljem tekstu: *Karadžić* 13 April 2010 Decision), 13. april 2010, stav 6.

12. *Relevantnost*. Dokazni predlog se smatra relevantnim ukoliko je u direktnoj ili indirektnoj vezi sa obeležjima jednog ili više krivičnih dela ili jednog ili više vidova odgovornosti iz optužnice ili s drugim činjenicama ili okolnostima koje su bitne za argumentaciju strana u postupku.¹⁴ Za utvrđivanje relevantnosti potrebno je više od slabe ili površne povezanosti sa činjenicama i okolnostima predmeta.¹⁵

13. *Autentičnost*. Dokazni predlog se smatra autentičnim ukoliko su poreklo i autor koje navodi istiniti.¹⁶ Apsolutni dokaz o autentičnosti nije uslov za dopuštenost dokaza, ali utiče na dokaznu vrednost koju mu panel pridaje pri većanju.¹⁷ Ukoliko sâm dokazni predlog ne sadrži dovoljno očigledne pokazatelje autentičnosti, strana u postupku koja podnosi zahtev dužna je da ih obezbedi.¹⁸ Da bi se dokazni predlog smatrao pouzdanim i bio prihvaćen u spis, mora se predočiti *prima facie* pokazatelj autentičnosti.¹⁹

14. *Dokazna vrednost*. Dokaz ima dokaznu vrednost kada može da dokaže ili opovrgne neko pitanje relevantno za predmet.²⁰ Dokazna vrednost se utvrđuje na osnovu dva glavna faktora: (i) pouzdanosti *prima facie* podnetog dokaznog predloga,²¹ i (ii) mere u

¹⁴ Isto tako, ICTR, *Prosecutor v Bagosora et al.*, ICTR-98-41-T, Trial Chamber, [Decision on Admissibility of Proposed Testimony of Witness DBY](#) (u daljem tekstu: *Bagosora* 18 September 2003 Decision), 18. septembar 2003, stav 4; *Prosecutor v Karemera et al.*, ICTR-98-44-AR73(C), Appeals Chamber, [Decision on Prosecutor's Interlocutory Appeal of Decision on Judicial Notice](#), 16. jun 2006, stav 48; *Prosecutor v Karemera et al.*, ICTR-98-44-T, Trial Chamber, [Decision on Joseph Nzirorera's Motion to Exclude Evidence of Material Facts Not Charged in the Indictment](#), 18. mart 2008, stav 3.

¹⁵ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v Perišić*, IT-04-81-PT, Trial Chamber, [Decision on Prosecution's Motion for Judicial Notice of Srebrenica Intercepts with Confidential Annexes](#), 1. septembar 2008, stav 6.

¹⁶ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v Prlić et al.*, IT-04-74-AR73.16, Appeals Chamber, [Decision on Jadranko Prlić's Interlocutory Appeal Against the Decision on Prlić Defence Motion for Reconsideration of the Decision on Admission of Documentary Evidence](#) (u daljem tekstu: *Prlić* 3 November 2009 Appeals Decision), 3. novembar 2009, stav 32.

¹⁷ Isto tako, ICTY, [Prlić 3 November 2009 Appeals Decision](#), stav 34.

¹⁸ F00314, panel, *Order on the Conduct of Proceedings* /Nalog o načinu vođenja postupka/ (u daljem tekstu: *nalog o vođenju postupka*), 17. septembar 2021, stav 23(iii).

¹⁹ Isto tako, ICTY, [Prlić 3 November 2009 Appeals Decision](#), stav 34.

²⁰ Isto tako, ICTR, [Bagosora 18 September 2003 Decision](#), stav 15; ICTY, *Prosecutor v Delalić et al.*, IT-96-21, Trial Chamber, [Decision on the Prosecution's Oral Requests for the Admission of Exhibit 155 Into Evidence and for an Order to Compel the Accused, Zdravko Mucić, to Provide a Handwriting Sample](#) (u daljem tekstu: *Delalić* 19 January 1998 Decision), 19. januar 1998, stav 29.

²¹ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v Tadić*, IT-94-1-T, Trial Chamber, [Decision on Defence Motion on Hearsay](#), 5. avgust 1996, stavovi 9, 15-16; [Delalić 19 January 1998 Decision](#), stav 32; [Prlić 3 November 2009](#)

kojoj će dokaz verovatno uticati na odlučivanje o određenom spornom pitanju u predmetu.²² Kao i kod autentičnosti, siguran dokaz o pouzdanosti nije uslov za prihvatanje u ovoj fazi; to je pitanje koje će se detaljnije razmotriti kad se bude utvrđivalo koju težinu treba pridati dokazu nakon što on bude prihvaćen.²³ Strana u postupku koja podnosi zahtev dužna je da se postara za to da se za dokazni predlog koji podnosi panelu može opravdano pretpostaviti da ispunjava svrhu u koju se podnosi.²⁴ Mada je poželjno da svedok govori o poreklu i/ili sadržaju dokumenta koji se predlaže za uvrštavanje u spis,²⁵ pouzdanost dokaznog predmeta koji se nudi na usvajanje može se pokazati *prima facie* i ako taj dokument nije predložen svedoku na suđenju.²⁶ Metoda kojom se takvi dokazi predlažu može, međutim, da utiče na njihovu dokaznu vrednost, naročito ako dokazni predmeti nisu potkrepljeni dokazima koji su detaljnije ispitani u okviru kontradiktornog postupka.²⁷ Verovatno je da će dokaz uticati na odlučivanje o određenom spornom pitanju ako panelu može da pomogne: (i) da dođe do zaključka o nekoj činjenici ili okolnostima koji su bitni za predmet, i/ili (ii) da oceni pouzdanost drugih dokaza u predmetu.²⁸

[Appeals Decision](#), stav 33; *Prosecutor v Milutinović et al*, IT-05-87-T, [Decision on Evidence Tendered Through Sandra Mitchell and Frederick Abrahams](#), 1. septembar 2006, stav 9.

²² Isto tako, ICC, *Prosecutor v Katanga and Ngudjolo Chui*, Trial Chamber II, [Decision on the Prosecutor's Bar Table Motions](#) (u daljem tekstu: *Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision*), ICC-01/04-01/07-2635, 17. decembar 2010, stav 20.

²³ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v Popović et al.*, IT-05-88-AR73.2, Appeals Chamber, [Decision on Joint Defence Interlocutory Appeal Concerning the Status of Richard Butler as an Expert Witness](#), 30. januar 2008, stav 22; [Prlić 3 November 2009 Appeals Decision](#), stav 33.

²⁴ Nalog o načinu vođenja postupka, stav 15. Isto tako, ICC, [Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision](#), stav 26.

²⁵ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v Karadžić*, IT-95-5/18-T, Trial Chamber, [Decision on Guidelines for the Admission of Evidence Through Witnesses](#), 19. maj 2010, stav 11.

²⁶ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v Prlić et al*, IT-04-74-T, Trial Chamber, [Decision on Admission of Evidence](#) (u daljem tekstu: *Prlić 13 July 2006 Decision*), 13. jul 2006, str. 5. V. takođe, *Prosecutor v Bošković & Tarkulovski*, IT-04-82-T, Trial Chamber, [Decision on Prosecution's Motion for Admission of Exhibits from the Bar Table](#) (u daljem tekstu: *Bošković & Tarkulovski 14 May 2007 Decision*"), 14. maj 2007, stavovi 10, 13.

²⁷ Isto tako, IRMCT, *Prosecutor v Stanišić & Simatović*, MICT-15-96-T, Trial Chamber, [Decision on Prosecution Motion for Judicial Notice of Authenticity and Admission of Documents from the Bar Table \(Mladić Notebooks & Audio Files\)](#) (u daljem tekstu: *Stanišić & Simatović 11 February 2019 Decision*"), 11. februar 2019, stav 7; ICTY, *Prosecutor v Hadžić*, IT-04-75-T, [Decision on Prosecution Bar Table Motion](#), 28. novembar 2013, stav 8.

²⁸ Isto tako, ICC, [Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision](#), stav 34.

15. *Narušavanje prava.* Dokaz može biti isključen u bilo kojoj fazi postupka ukoliko su njegove štetne posledice veće od njegove dokazne vrednosti. Panel napominje da prema pravilu 138(1) Pravidnika, štetne posledice ne moraju da budu *znatno* veće od dokazne vrednosti. Štetne posledice dokaza ne treba mešati sa eventualnim negativnim posledicama po tezu odbrane, već usvajanje datog dokaznog materijala mora imati nepovoljne posledice po pravičnost i ekspeditivnost postupka.²⁹ Prilikom ocenjivanja da li dokazna vrednost materijala prevaže nad štetnim posledicama, panel mora da garantuje pravo optuženih da osporavaju optužbe iznete protiv njih. U vezi sa ovim predmetom, panel naglašava da načelo javnosti suđenja i pravo na osporavanje zavise od toga da spis predmeta u najvećoj mogućoj meri bude dostupan optuženima i javnosti. Panel je svestan da je u nekim slučajevima redigovanje dokaznih predmeta neophodno da bi se zaštitila bezbednost i privatnost lica i drugi javni interesi. Ipak, panel očekuje da dokazi čije se uvrštavanje traži budu neredigovani ili sadrže samo apsolutno neophodne redakcije kako bi se zaštitili relevantni interesi.

IV. DISKUSIJA

A. PRELIMINARNA PITANJA

16. Tužilaštvo u zahtevu traži odobrenje da se poveća maksimalan broj reči sa 3.000, kako je panel odredio u nalogu od 21. jula, na 6.000.³⁰ Tužilaštvo navodi da je taj zahtev opravdan, budući da se njegov podnesak odnosi na više od 400 stavki, za koje predlozi moraju biti činjenično i pravno obrazloženi.³¹

²⁹ Isto tako, ICTR, *Prosecutor v Bagosora et al.*, ICTR-98-41-A, Appeals Chamber, [Decision on the Prosecutor's Interlocutory Appeals Regarding Exclusion of Evidence](#), 19. decembar 2003, stavovi 16-17.

³⁰ Zahtev, stav 3, gde se upućuje na nalog od 21. jula, stavovi 10, 31.

³¹ Zahtev, stav 3.

17. Panel konstatuje da se zahtev zaista odnosi na veliki broj stavki svrstanih u pet širokih kategorija dokaznih predloga. Isto tako, panel podseća da je odbranama za odgovore na zahtev tužilaštva odobreno maksimum po 6.000 reči, a da je tužilaštvu za repliku odobreno maksimum 2.000 reči.³²

18. Iz navedenih razloga, panel zaključuje da je opravdano povećati ranije dozvoljen broj reči na 6.000 i prihvatiti zahtev kao valjan u tom pogledu.

B. OPŠTE NAPOMENE

19. Pre nego što razmotri osnovanost zahteva tužilaštva, panel će izneti neke opšte napomene o: (1) korišćenju zahteva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka u normativnom okviru Specijalizovanih veća; (2) trenutku u kome se donosi ova odluka, i (3) prihvatanju dokaznih predmeta koji se odnose na treće strane.

1. Korišćenje zahteva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka u normativnom okviru Specijalizovanih veća

20. „Izvođenje dokaza bez posredstva svedoka“ uobičajena je praksa na međunarodnim krivičnim sudovima koja podrazumeva izvođenje dokaza putem pismenih podnesaka umesto tokom iskaza svedoka.³³ Ni tužilaštvo ni odbrana ne osporavaju činjenicu da umesto posredstvom svedoka, strana u postupku dokazne predmete može na usvajanje ponuditi podneskom.³⁴ Međutim, Haradinajeva odbrana je izjavila da panel tu mogućnost treba da koristi s oprezom kako optuženom ne bi

³² Usmeni nalog stranama u postupku o određivanju stepena tajnosti dokaznih predloga koje tužilaštvo iznosi bez posredstva svedoka, 2. septembar 2021, str. 601, red 3-16.

³³ Isto tako, ICTY, [Karadžić 13 April 2010 Decision](#), stav 5; ICC, [Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision](#), stav 12; STL, *Prosecutor v Al Jadeed*, STL-14-05/PT/CJ, Contempt Judge, [Decision on Amicus Curiae Prosecutor's Motion for Admission of Evidence Pursuant to Rule 154](#) (u daljem tekstu: *Al Jadeed* 9 April 2015 Decision), 9. april 2015, stav 5.

³⁴ Engleski transkript, 1. septembar 2021, str. 438, red 15-25. V. takođe, Haradinajev odgovor, stav 7.

bila uskraćena mogućnost da na pravičan i delotvoran način ospori dokaze iznete protiv sebe.³⁵

21. Pravilnikom je predviđena mogućnost podnošenja dokaza putem podnesaka, što je u skladu s jurisdikcijama međunarodnih i hibridnih krivičnih sudova koje se temelje na sličnom modelu postupka.³⁶

22. No, pretresni panel se slaže s tvrdnjom odbrane da se izvođenje dokaza bez posredstva svedoka ne sme koristiti na način da ugrozi primarno načelo usmenosti u postupku. Iako je procedura prihvatanja dokaza bez posredstva svedoka u interesu ekonomičnosti sudskog postupka,³⁷ ona ne sme da zameni iznošenje najbitnijih dokaza posredstvom svedoka koji mogu da govore o njima i da o njima budu unakrsno ispitani. Odbijanjem da se prihvati predloženi dokaz bez posredstva svedoka uglavnom se ništa ne prejudicira, a strana koja predlaže prihvatanje dokaza ne sprečava se da to učini tokom svedočenja svedoka koji o njemu može da govori. Uprkos tome, kako je izneto dalje u tekstu, neki dokazni predlozi tužilaštva, uključujući one koji su obimno redigovani, verovatno neće ispuniti kriterijum za

³⁵ Haradinajev odgovor, stavovi 7-22, 100.

³⁶ Isto tako, ICTY, [Boškoski & Tarkulovski 14 May 2007 Decision](#); *Prosecutor v Đorđević*, IT-OS-87/I-T, [Decision on Prosecution's Motion to Re-Open the Case and Exceed the Word Limit and Second Motion to Admit Exhibits from the Bar Table](#), 7. decembar 2009; *Prosecutor v. Popović et al.*, IT-OS-88-T, [Decision on Prosecution's Motion for Admission of Exhibits from the Bar Table, Motion to Amend the Bar Table Motion, and Oral Motion for Admission of Additional Exhibit](#), 14. mart 2008; [Prlić 13 July 2006 Decision](#); [Karadžić 13 April 2010 Decision](#); IRMCT, [Stanišić & Simatović 11 February 2019 Decision](#); IRMCT, *Prosecutor v. Turinabo et al.*, MICT-18-116-T, Trial Chamber, [Decision on Prosecution Second Motion for Admission of Evidence from the Bar Table \(Material Obtained from Registry and Seizures from Augustin Ngirabatware at the UNDF\)](#), 15. januar 2021; STL, *Prosecutor v Ayyash et al.*, STL-11-01/T/TC, Trial Chamber, [Decision on Prosecution's Motion for Admission into Evidence of 485 Documents, Photographs and Witness Statements Relevant to Rafik Hariri's Movements and to Political Events](#), 30. decembar 2014, stav 29; *Prosecutor v Ayyash et al.*, STL-11-01/T/TC, Trial Chamber, [Decision Granting, in Part, Sabra Defence Motion for the Admission of Documents Relating to Mr Ahmed Abu Adass' Character, Religious Beliefs And Associates](#) (u daljem tekstu: *Ayyash et al.* 25 September 2017 Decision), 25. septembar 2017; ICC, [Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision](#); *Prosecutor v Ongwen*, Trial Chamber IX, [Decision on the Prosecution's Application for Introduction of Prior Recorded Testimony under Rule 68\(2\)\(b\) of the Rules](#), ICC-02/04-01/15-596-Red, 18. novembar 2016; *Prosecutor v Bemba Gombo*, Appeals Chamber, [Judgment on the appeals of Mr Jean-Pierre Bemba Gombo and the Prosecutor against the decision of Trial Chamber III entitled "Decision on the admission into evidence of materials contained in the prosecution's list of evidence"](#), ICC-01/05-01/08-1386, 3. maj 2011.

³⁷ Isto tako, STL, [Al Jadeed 9 April 2015 Decision](#), stav 5.

prihvatanje dokaza prema pravilu 138(1) Pravilnika, čak i ako se na usvajanje ponude posredstvom svedoka na suđenju.

23. Panel pored toga naglašava da prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka ne znači da korišćenje tog dokaza tokom svedočenja svedoka nije potrebno jer valja imati u vidu da bi se na taj način mogao ostvariti uvid u dragocen kontekst relevantan, na primer, za dokaznu snagu ili pouzdanost tog dokaza.

2. Vreme donošenja odluke

24. Prema članu 40(6)(h) Zakona, panel može doneti odluku o prihvatljivosti dokaza *pre ili tokom suđenja*. U ovom predmetu, panel je pozvao tužilaštvo da razmotri mogućnost podnošenja zahteva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka pre početka suđenja. To je učinjeno s namerom da strane u postupku budu adekvatno obavestene o stavu panela o prihvatljivosti određenih kategorija predloženih dokaza, i kako bi se garantovao pravičan i ekspeditivan postupak.³⁸ Tužilaštvo je na poziv panela odgovorilo podnevši zahtev za usvajanje u spis otprilike četiri stotine (400) dokaznih predloga.

25. Panel dalje konstatuje da se i tužilaštvo i odbrana slažu s tim da bi bilo poželjno da panel ovaj zahtev reši pre početka suđenja.³⁹ Dodatni jak argument za taj stav je i očekivano kratko trajanje suđenja u ovom predmetu. U interesu strana u postupku je da dobiju smernice o dopuštenosti načelnih kategorija dokaznih predloga, kako bi pre suđenja bile upoznate sa stavom panela o tome koje dokaze panel smatra relevantnim. Time će se ujedno pospešiti i pravičnost i ekspeditivnost postupka.

³⁸ Engleski transkript, 1. septembar 2021, str. 428, redovi 19-25.

³⁹ Engleski transkript, 1. septembar 2021, str. 442, redovi 15-17 (Gucati); Haradinajev odgovor, stav 22; Replika, stav 2.

3. Prihvatanje dokaza koji se odnose na treće strane

26. Tužilaštvo je podnelo dokazne predloge koji se ne odnose samo na postupke koji se optuženima stavljaju na teret, već i na postupke trećih strana, konkretno, dva lica koja su navodno povezana sa optuženima.

27. Kako je utvrđeno članom 6(2) Evropske konvencije o ljudskim pravima, panel ne može da oglasi krivim nijedno od ta dva lica, niti bilo koje drugo lice koje nije optuženo u ovom predmetu.⁴⁰ Dokaze koji budu izneti u vezi s tim *drugim* licima panel će uzeti u obzir, ako ih uopšte uzme u obzir, samo prilikom utvrđivanja krivice ili nevinosti *optuženih* i ti dokazi neće poslužiti kako bi se sugerisala odgovornost ili moguća odgovornost drugih lica za izvršenje nekog krivičnog dela.⁴¹

C. KATEGORIJE PREDLOŽENIH DOKAZA

28. Panel sada prelazi na zahteve tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka, koji su svrstani u pet navedenih kategorija.

1. Kategorija 1: konferencije za štampu i intervjui

29. Panel konstatuje da prva kategorija materijala koji se predlažu za usvajanje bez posredstva svedoka sadrži video zapise i njihove transkripte na albanskom, zajedno s prevodom na engleski, sa tri konferencije za štampu koje su održali optuženi i sa televizijskih nastupa i/ili intervjua optuženih odnosno drugih saradnika u istom periodu.⁴²

⁴⁰ ECtHR, *Karaman v Germany*, no. 17103/10, [Judgment](#), 27. februar 2014, stavovi 63-64.

⁴¹ Engleski transkript, 1. septembar 2021, str. 498, redovi 6-25 do str. 499, redovi 1-8.

⁴² Zahtev, stav 9, gde se upućuje na stavke iz kategorije 1, 10-38, 70-84, 92-94, 98-104, 108-113, 116-118, 121-130, 137-166, 168-173, 197-226, 244-249. Brojevi stavki odgovaraju brojevima na spisku dokaznih predloga tužilaštva, F00254/A01, 6. jul 2021.

30. Tužilaštvo navodi da su ti materijali izuzetno relevantni, autentični, da imaju veliku dokaznu vrednost i da se njihovim prihvatanjem ne narušavaju prava optuženih.⁴³ Odbrane se ne protive njihovom prihvatanju u dokazni spis.⁴⁴

31. Panel se uverio da su materijali iz navedene kategorije relevantni za ovaj predmet jer se odnose na radnje na kojima počivaju optužbe koje se optuženima stavljaju na teret. Ti materijali sadrže informacije koje bi mogle da budu relevantne, između ostalog, za utvrđivanje objektivnih i subjektivnih obeležja pojedinih ili svih krivičnih dela iz optužnice. Konkretno, sadrže zapise o izjavama i komentarima optuženih u pogledu sadržaja i zaštićenog statusa materijala koji se tiču ovog postupka.

32. Čini se da se strane u postupku ne spore u pogledu autentičnosti tog materijala. Materijal je po svemu sudeći veran i potpun zapis konferencija za štampu i medijskih istupa jednog ili oba optužena (odnosno drugih lica za koja se tvrdi da su povezana s njima) i sniman je u vreme događaja.

33. Navedeni materijal nesumnjivo ima dokaznu vrednost. Između ostalog, njegovu pouzdanost potvrđuje postojanje video zapisa, odnosno u nekim slučajevima i audio zapisa, kao i potkrepa sadržaja i vremena kada su se prikazani događaji odigrali.

34. Panel se uverio da se prihvatanjem ovih dokaza bez posredstva svedoka ne narušavaju prava optuženih. Panel dalje napominje da će odbrana imati priliku da pokaže sadržaj svih tih dokumenata svedocima i optuženima ukoliko oni budu pozvani da svedoče.⁴⁵

35. Panel stoga prihvata u dokazni spis sve materijale iz ove kategorije.

⁴³ Zahtev, stavovi 10-12.

⁴⁴ Haradinajev odgovor, stav 23. Ova kategorija se ne spominje u Gucatijevom odgovoru.

⁴⁵ Engleski transkript, 2. septembar 2021, str. 536, redovi 5-7, 12-19 (Haradinaj), str. 539, redovi 17-25, do str. 540, redovi 1-2 (Gucati).

2. Kategorija 2: drugi materijali objavljeni u medijima u vezi sa optuženima

36. Panel napominje da druga kategorija sadrži različite vrste dokumenata, konkretno: (a) članke iz medija sa odlomcima dokumenata iz paketa materijala;⁴⁶ (b) snimci dostavljanja paketa materijala zabeleženi kamerama za video-nadzor, objavljeni u drugim medijima;⁴⁷ (c) video snimak objavljen na Fejsbuk stranici koju – kako se tvrdi – koristi jedan od optuženih, a na kome on jednu javnu ličnost upoređuje sa Slobodanom Miloševićem;⁴⁸ (d) video snimak predstavnika Udruženja ratnih veterana Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: Udruženje ratnih veterana OVK), u kome on optužuje jednog novinara za hapšenje optuženih;⁴⁹ (e) statut Udruženja ratnih veterana OVK,⁵⁰ i (f) članci u medijima iz perioda pre objavljivanja optužnice, u kojima su citirani optuženi ili opisani njihovi postupci.⁵¹

37. Tužilaštvo navodi da se ti materijali nude na usvajanje da bi se dokazalo sledeće: (i) da su na tri konferencije za štampu optuženi medijima dali poverljive dokumente; (ii) o kojoj je vrsti informacija reč u poverljivim materijalima koje su distribuirali optuženi, i (iii) šta su optuženi izjavili o tom distribuiranju i protiv rada Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva.⁵² Tužilaštvo napominje da se neće pozivati na analize i komentare novinara o datim događajima u tim člancima.⁵³ Tužilaštvo takođe navodi da su materijali autentični, da imaju dokaznu vrednost i da se, ukoliko budu prihvaćeni, njima neće ugroziti prava optuženih.⁵⁴

38. Odbrana se ne protivi prihvatanju materijala iz ove kategorije u spis predmeta.⁵⁵

⁴⁶ Kategorija 2, stavke 39-63, 89-91, 424-426, 429-452.

⁴⁷ Kategorija 2, stavke 64-69, 85-88, 105-107, 114-115.

⁴⁸ Kategorija 2, stavke 95-97.

⁴⁹ Kategorija 2, stavke 131-133.

⁵⁰ Kategorija 2, stavke 453-454.

⁵¹ Kategorija 2, stavke 467-473.

⁵² Zahtev, stav 14.

⁵³ Zahtev, stav 14.

⁵⁴ Zahtev, 15-16.

⁵⁵ Haradinajev odgovor, stav 23. Ova kategorija se ne spominje u Gucatijevom odgovoru.

39. Što se tiče materijala pod (a)-(c) u stavu 36,⁵⁶ panel se uverio da bi oni mogli biti relevantni za dokaze o ponašanju optuženih i o prirodi distribuiranog materijala. Takođe, panel smatra da su ti materijali po svemu sudeći autentični. Uza sve to, panel smatra da bi se dokazna vrednost i, naročito, pouzdanost tih materijala mogla ipak tačnije utvrditi putem iskaza svedoka koji može da njihov sadržaj stavi u kontekst. Konkretno, tužilaštvo će imati priliku da ispita svedoka W04841 o tome da li se članci u medijima zaista odnose na delove paketa materijala za koje se tvrdi da su ih optuženi distribuirali. Pored toga, tužilaštvo će imati priliku da ispita svedoke o tome da li snimci iz medija s prikazom snimaka zabeleženih kamerama za video-nadzor, navedeni u ovoj kategoriji, odgovaraju snimkama kamera za video-nadzor i drugim video zapisima, navedenim pod jednom drugom kategorijom u zahtevu, i da li ih potkrepljuju.⁵⁷ S obzirom na rečeno, panel zaključuje da je prihvatanje ovih materijala bez posredstva svedoka preuranjeno i za sada odbija zahtev da oni budu usvojeni u spis.

40. Što se tiče materijala iz stavki (d)-(e) u stavu 36,⁵⁸ panel smatra da nije utvrđeno da su ti materijali relevantni jer ne postoji vidljiva veza sa obeležjima krivičnih dela iz optužnice niti sa vidovima odgovornosti ili drugim činjenicama i okolnostima u ovom predmetu. Kada je u pitanju statut Udruženja ratnih veterana OVK, tužilaštvo nije dovoljno jasno i konkretno pokazalo relevantnost tog dokaznog predloga i koja mu je uloga u njegovoj argumentaciji. Panel napominje da se protiv optuženih vodi postupak zbog njihovih dela i ponašanja, a ne zbog članstva u organizaciji. Panel stoga ne prihvata u spis materijale navedene pod tačkama (d)-(e).

41. Što se pak tiče članaka u medijima pod tačkom (f) stava 36,⁵⁹ panel se uverio da bi oni mogli biti relevantni za ovaj predmet jer je moguće da sadrže dokaze o ponašanju i stavovima optuženih pre inkriminisanog perioda, te bi tako mogli biti posredno

⁵⁶ Kategorija 2, stavke 39-63, 89-91, 424-426, 429-452; stavke 64-69, 85-88, 105-107, 114-115 i stavke 95-97.

⁵⁷ To su stavke iz kategorije 3.4: 176, 326-337.

⁵⁸ Kategorija 2, stavke 131-133; stavke 453-454.

⁵⁹ Kategorija 2, stavke 467-473.

relevantni za zaključke čije donošenje tužilaštvo traži. Panel takođe smatra da su ti materijali autentični. Međutim, panel ima rezerve u pogledu njihove pouzdanosti i mogućih štetnih posledica, jer ti članci sadrže izjave koje se pripisuju optuženima, a koje odbrana ne može da proveri jer se nijedan od njihovih autora, u slučajevima kada je poznat, ne nalazi na spisku svedoka kako bi svedočio o istinitosti njihovog sadržaja. Panel stoga ne prihvata u spis materijal naveden pod tačkom (f).

3. Kategorija 3: materijali u vezi sa plenidbama

42. U okviru ove kategorije, tužilaštvo nudi pet potkategorija materijala, a to su: (a) nalozi Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva (kategorija 3.1); (b) izveštaji sa istraga (kategorija 3.2); (c) potvrde tužilaštva o isporučenju dokumenata (kategorija 3.3); (d) snimci zabeleženi kamerama za video-nadzor (kategorija 3.4), i (e) dopisi međunarodnih organizacija (kategorija 3.5).

(a) Kategorije 3.1 i 3.3: nalozi i potvrde o isporučenju

43. Panel konstatuje da ove dve potkategorije sadrže (a) dva naloga sudije pojedinca i jedan nalog tužilaštva izdat Hisniju Gucatiju i Udruženju ratnih veterana OVK da, između ostalog, prestanu s distribuiranjem poverljivih informacija;⁶⁰ (b) potvrde tužilaštva o isporučenju kojima tužilaštvo potvrđuje prijem dokumenata zaplenjenih u Udruženju ratnih veterana OVK na osnovu tri navedena naloga,⁶¹ i (c) potvrdu tužilaštva o isporučenju kojom tužilaštvo potvrđuje prijem dokumenata od jedne medijske kuće.⁶²

44. Tužilaštvo izjavljuje da je uručenje tri naloga u optužnici navedeno kao materijalna činjenica.⁶³ Tužilaštvo dalje tvrdi da se na osnovu tih naloga može utvrditi da su optuženi znali da su informacije koje su distribuirali poverljive i, u sprezi s

⁶⁰ Kategorija 3.1, stavke 340-343, 455.

⁶¹ Kategorija 3.3, stavke 5, 7-9, 456.

⁶² Kategorija 3.3, stavka 2.

⁶³ Zahtev, stav 17(i).

drugim dokazima, da su nastojali da prekrše te naloge.⁶⁴ Tužilaštvo pored toga iznosi da je u potvrdama o isporučenju tih naloga tužilaštvo zabeležilo zvaničnu primopredaju dokaza, kao i da su te potvrde izrađene u sklopu redovnog obavljanja poslova tužilaštva.⁶⁵

45. Gucatijeva odbrana se ne protivi prihvatanju u spis navedenih naloga i potvrda o isporučenju koje se odnose na plenidbe. Haradinajeva odbrana se protivi prihvatanju potvrda o isporučenju,⁶⁶ ali ne navodi konkretne razloge za to, osim što tvrdi da je izvođenje potvrda kao dokaza bez posredstva svedoka neopravdano kada svedoci usmeno svedoče pred sudom.⁶⁷

46. Panel se uverio da su navedeni materijali relevantni za ovaj predmet jer se odnose na saznanja optuženih o prirodi informacija koje su distribuirali. Prema tome, ti materijali sadrže informacije koje bi mogle biti relevantne, između ostalog, za utvrđivanje obeležja *mens rea* u odnosu na pojedina ili sva krivičnih dela za koja se tereti.

47. Autentičnost datih materijala je po svemu sudeći neosporna. Tri naloga imaju oznake službenih dokumenata Specijalizovanih veća ili Specijalizovanog tužilaštva, a za potvrde o isporučenju se čini da su izdate na standardnim obrascima Specijalizovanog tužilaštva.

48. Panel se takođe uverio da materijali pod tačkama (a)-(b) u stavu 43⁶⁸ imaju dokaznu vrednost. Ti materijali mogli bi da budu relevantni prilikom utvrđivanja da li su optuženima uručeni nalozi i/ili da li je relevantan materijal zaplenjen od njih, što bi pak moglo da ukaže na to da li su bili upoznati sa sadržajem tih naloga i prirodom i statusom datog materijala.

⁶⁴ Zahtev, stav 17(i).

⁶⁵ Zahtev, stav 17(iii).

⁶⁶ Haradinajev odgovor, stav 24.

⁶⁷ Haradinajev odgovor, stav 31.

⁶⁸ Kategorija 3.1, stavke 340-343, 455, i kategorija 3.3, stavke 5, 7-9, 456.

49. Panel se uverio da se prihvatanjem u spis materijala iz tačaka (a)-(b) bez posredstva svedoka ne narušavaju prava optuženih. Panel dalje napominje da će odbrana moći da predoči sadržaj svih dokumenata svedocima i optuženima ukoliko oni budu pozvani da svedoče.⁶⁹

50. Što se tiče materijala pod tačkom (c) stava 43,⁷⁰ panel smatra da će se njegova dokazna vrednost moći tačnije utvrditi nakon iskaza svedoka W04866, koji bi mogao da svedoči o istinitosti njegovog sadržaja.

51. Na osnovu navedenog, panel prihvata u spis materijale navedene u tačkama (a)-(b) i za sada ne prihvata u spis materijal pod tačkom (c).

(b) Kategorija 3.2: izveštaji o istragama

52. Panel konstatuje da ova potkategorija sadrži (a) službene zabeleške (izveštaje) tužilaštva, koje su sačinili službenici tužilaštva, i jedan propratni redigovani dokument o pretresu i plenidbi odnosno potvrdu tužilaštva o prijemu materijala,⁷¹ i (b) izjavu o činjenicama jedne međunarodne organizacije u vezi s dostavom jednog od paketa materijala Udruženju ratnih veterana.⁷²

53. Tužilaštvo navodi da taj materijal daje uvid u pretres i plenidbu poverljivih dokumenata, prvenstveno kada je reč o obelodanjenim paketima materijala, i da su, sa izuzetkom materijala pod tačkom (b) gore u tekstu, te dokumente sačinili službenici tužilaštva, kao i da ti dokumenti sadrže sva prateća obeležja dokumenata tužilaštva iz spisa predmeta.⁷³ Tužilaštvo takođe iznosi da prema propisima Specijalizovanih veća o dopuštenosti dokaza, prilikom podnošenja izveštaja za prihvatanje u spis, tužilaštvo nije u obavezi da na spisak svedoka stavlja službenike tužilaštva koji su ih

⁶⁹ Engleski transkript, 2. septembar 2021, str. 536, redovi 5-7, 12-19 (Haradinaj), str. 539, redovi 17-25, do str. 540, redovi 1-2 (Gucati).

⁷⁰ Kategorija 3.3, stavka 2.

⁷¹ Kategorija 3.2, stavke 134, 135, 174, 175, 177, 178, 325.

⁷² Kategorija 3.2, stavke 356-357.

⁷³ Zahtev, stav 17(ii), fusnota 23.

izradili. Tužilaštvo tvrdi da su izveštaje sastavili službenici u sklopu redovnog obavljanja svojih poslova i da su njima službeno zabeležene aktivnosti koje su oni sproveli ili u kojima su pomagali tokom vršenja službene dužnosti. Prema tužilaštvu, ti službenici nisu bili zaduženi da od svedoka uzimaju zvanične izjave, a svi komentari optuženih ili drugih lica koji su u izveštajima zabeleženi nastali su u sklopu operacije koja se u tom trenutku sprovodila na osnovu sudskih naloga ili u cilju sprečavanja ozbiljnijih posledica usled postupaka optuženih.⁷⁴ Tužilaštvo dalje kaže da će odbrana imati priliku da suoči jednog svedoka sa izjavama koje se u izveštajima pripisuju optuženima jer svedok W04841 može upućeno da govori o sprovedenim istražnim radnjama i načinu na koji je tužilaštvo zaplenilo materijal u ovom predmetu, kao i o materijalu koji je zaplenjen.⁷⁵ Tužilaštvo takođe tvrdi da se na izjave optuženih ne odnose pravila 153-155 Pravilnika i da one mogu biti izvedene bez posredstva svedoka.⁷⁶

54. Gucatijeva odbrana se protivi prihvatanju celokupnog materijala iz ove potkategorije bez posredstva svedoka.⁷⁷ Gucatijeva odbrana osporava prihvatanje konkretnih materijala iz ove potkategorije uz tvrdnju da oni predstavljaju izjave svedoka prema pravilima 153-155 Pravilnika, odnosno da bi njihovim prihvatanjem bez mogućnosti za učinkovito suočavanje bila narušena prava odbrane.⁷⁸ Haradinajeva odbrana pridružuje se ovim tvrdnjama Gucatijeve odbrane.⁷⁹

55. Tužilaštvo u replici iznosi da su izveštaje iz ove potkategorije sačinili službenici tužilaštva u okviru ovog postupka, ali da je na osnovu njihovog sadržaja i okolnosti pod kojima su izrađeni jasno da to nisu dokazi proizašli iz svedočenja.⁸⁰ Tužilaštvo

⁷⁴ Zahtev, stav 19.

⁷⁵ Zahtev, stavovi 20, 22.

⁷⁶ Zahtev, stav 20.

⁷⁷ Gucatijev odgovor, stav 3.

⁷⁸ Gucatijev odgovor, stavovi 4-14, u kojima se upućuje na službene zabeleške troje službenika tužilaštva (stavke 134, 135, 174, 175, 177, 178) i „izjava o činjenicama“ nemačkog kontingenta KFOR-a (stavke 356-357).

⁷⁹ Haradinajev odgovor, stav 25.

⁸⁰ Replika, stav 10.

dalje kaže da izveštaji službenika o plenidbama i potvrde o prijemu imejlova od novinara predstavljaju dokumentarnu evidenciju kojom se tek potvrđuje da su službenici tužilaštva sproveli aktivnosti u sklopu redovnog vršenja dužnosti. Tužilaštvo tvrdi da je izveštaj međunarodne organizacije službeni dokument o aktivnostima te organizacije.⁸¹

56. Što se tiče materijala pod tačkom (a) stava 52,⁸² panel se uverio da su ti materijali po svemu sudeći relevantni za predmet jer se odnose na pretragu i plenidbu, odnosno na prijem materijala koji su distribuirali optuženi. Takođe, panel je mišljenja da su ti materijali autentični jer nose oznake standardnih obrazaca tužilaštva. Panel se takođe uverio da bi ti materijali mogli da sadrže dokaze o postojanju svesti kod optuženih o nezaklonitosti njihovih postupaka odnosno distribuiranja materijala. Međutim, panel konstatuje da se u tim izveštajima (i) opisuju konkretni događaji kojima su prisustvovali jedan ili oba optužena, odnosno njihovi saradnici⁸³ i, u nekim slučajevima, pripisuju izjave jednom ili obojici optuženih,⁸⁴ ili (ii) se opisuje način na koji je tužilaštvo dobilo distribuirani materijal od medijskih kuća.⁸⁵ Od tih izveštaja samo je jedan⁸⁶ napisao službenik tužilaštva koji će svedočiti. S obzirom na navedeno, panel smatra da se odbrani mora pružiti mogućnost da delotvorno preispita dokaze i ospori istinitost i pouzdanost tako evidentiranih navoda. Panel stoga zaključuje da bi prihvatanje u spis tog materijala bez posredstva svedoka bilo preuranjeno. Tužilaštvo će imati priliku da ispita svoje svedoke o istinitosti sadržaja tih materijala. Panel stoga za sada ne prihvata u spis taj materijal.

57. Što se pak tiče materijala pod tačkom (b) u stavu 52,⁸⁷ panel se uverio da bi on mogao biti relevantan za ovaj predmet jer se odnosi na dostavljanje jednog paketa

⁸¹ Replika, stav 10.

⁸² Kategorija 3.2, stavke 134, 135, 174, 175, 177, 178, 325.

⁸³ Kategorija 3.2, stavke 134, 135, 175.

⁸⁴ Kategorija 3.2, stavke 134, 135.

⁸⁵ Kategorija 3.2, stavke 174, 177, 178, 325.

⁸⁶ Kategorija 3.2, stavka 325.

⁸⁷ Kategorija 3.2, stavke 356-357.

materijala Udruženju vojnih veterana OVK. Ipak, panel ima sumnje u pogledu njegove pouzdanosti jer ne postoje informacije o tome da li je lice koje je sastavilo tu izjavu o činjenicama prisustvovalo opisanim događajima i da li je to lice zabeležilo svoje lične ili tuđe opservacije. Osim toga, u prikazu je zabeleženo kako su optuženi navodno reagovali na dostavu dokumenata i kako su se ponašali nakon toga, uključujući i to da su čitali dostavljene dokumente. Panel je zabrinut za prava odbrane na osporavanje tih dokaza. Budući da nijedan svedok tužilaštva ne može da potvrdi istinitost i pouzdanost tog dokumenta, panel smatra da šteta koju bi on naneo optuženima odnosi prevagu nad njegovom eventualnom dokaznom snagom. Panel stoga ne prihvata u spis materijal pod tačkom (b).

(c) Kategorija 3.4: snimci zabeleženi kamerama za video-nadzor

58. Panel konstatuje da ova kategorija sadrži snimke kamera za video-nadzor Udruženja ratnih veterana OVK na kojima je zabeleženo dostavljanje paketa materijala i jedan povezan video-snimak.⁸⁸

59. Tužilaštvo navodi da se ti snimci podudaraju sa snimcima zabeleženim kamerama za video-nadzor koje su objavili mediji i koji su navedeni u zahtevu, o čemu je bilo reči gore u tekstu, pod kategorijom 2.⁸⁹

60. Odbrana se ne protivi prihvatanju u spis materijala iz te kategorije, mada je Haradinajeva odbrana u svom pretpretresnom podnesku osporavala poreklo tog materijala.⁹⁰

61. Panel se uverio da bi materijal iz ove potkategorije mogao da bude relevantan jer se na snimcima prikazuju vreme i okolnosti pod kojima su paketi materijala doneti u

⁸⁸ Kategorija 3.4, stavke 176, 326-337.

⁸⁹ Zahtev, stav 17(iv), koji se odnosi na kategoriju 2, stavke 64-69, 85-88, 105-107, 114-115. V. takođe gore, stav 39.

⁹⁰ F00260/A02, Haradinajeva odbrana, *Annex 2 to Defence Pre-Trial Brief on behalf of Nasim Haradinaj: List of Objections to the Admissibility of Disclosed Evidentiary Material* /Prilog 2 uz pretpretresni podnesak odbrane Nasima Haradinaja: spisak primedbi na dopuštenost obelodanjenog dokaznog materijala (u daljem tekstu: Haradinajeve primedbe iz pretpretresnog podneska), 12. jul 2021, str. 56-57.

Udruženje ratnih veterana OVK. Panel se, osim toga, uverio da su ti snimci po svemu sudeći autentični, jer se na njima vidi datum i vreme kada je materijal dostavljen. Međutim, kao što je ranije zaključeno u vezi sa, po svemu sudeći, podudarnim snimcima zabeleženim kamerama za video-nadzor koji su objavljeni u medijima, panel smatra da će tužilaštvo imati prilike da ispita dokaznu snagu tog materijala tokom iskaza jednog svedoka koji može da objasni okolnosti pod kojima su materijali nastali i potvrdi način na koji su nastali snimci sa kamera za video-nadzor iz potkategorije snimaka objavljenih u medijima.

62. Panel stoga za sada ne prihvata u spis navedene tri stavke.

(d) Kategorija 3.5: dopisi međunarodnih organizacija

63. Panel konstatuje da ova potkategorija sadrži dopise međunarodnih organizacija koji potvrđuju da su materijali koje su one dostavile tužilaštvu poverljivi.⁹¹

64. Tužilaštvo navodi da su ti materijali posebno relevantni za tačke optužnice o povredi tajnosti postupka (tačke 5 i 6).⁹² Tužilaštvo pored toga iznosi da su to službeni dokumenti međunarodnih organizacija i da će svedok W04841 svedočiti o tome da li dokazi iz paketa materijala potiču od tih organizacija.⁹³ Tužilaštvo osim toga tvrdi da je relevantnost materijala očigledna i da se njima ne narušavaju prava optuženog.⁹⁴

65. Gucatijeva odbrana tvrdi da relevantnost tog materijala zavisi od svedočenja svedoka W04841,⁹⁵ te da stoga odluku o dopuštenosti treba doneti nakon što taj svedok dâ iskaz.⁹⁶ Haradinajeva odbrana se protivi prihvatanju u spis tih dokaza bez posredstva svedoka, ali s tim u vezi ne iznosi konkretne argumente.⁹⁷

⁹¹ Kategorija 3.5, stavke 361, 363-368.

⁹² Zahtev, stav 17(v).

⁹³ Zahtev, stav 17(v).

⁹⁴ Zahtev, stav 17(v).

⁹⁵ Gucatijev odgovor, stav 36.

⁹⁶ Gucatijev odgovor, stav 38.

⁹⁷ Haradinajev odgovor, stav 24.

66. Tužilaštvo u replici odgovara da će dokazna snaga tog materijala zaista zavisiti od iskaza svedoka W04841, ali da to nije pitanje koje bi se ticalo dopuštenosti dokaza, te da je odlaganje takve odluke nepotrebno i neopravdano.⁹⁸

67. Panel se uverio da je materijal iz date potkategorije relevantan za ovaj predmet jer se odnosi na stepen poverljivosti informacija koje su sadržane u paketima materijala. Panel takođe konstatuje da su dopisi po svemu sudeći autentični jer imaju zaglavlja i referentne brojeve organizacija koje su ih sastavile. Međutim, panel smatra da će tužilaštvo imati priliku da dodatno razmotri dokaznu snagu tog materijala tokom davanja iskaza svedoka W04841.

68. Panel stoga za sada ne prihvata u spis te materijale.

4. Kategorija 4: objave na Fejsbuku

69. Panel konstatuje da ova kategorija obuhvata objave i komentare optuženih na njihovim Fejsbuk naložima.⁹⁹

70. Tužilaštvo tvrdi da objave na Fejsbuku, koje su povezane sa intervjuima odnosno medijskim člancima čije se prihvatanje traži u okviru drugih kategorija u zahtevu, upućuju na poreklo tih materijala i pokazuju da je namera optuženih bila da svoju kriminalnu delatnost objave što široj javnosti.¹⁰⁰ Tužilaštvo dodaje da su neke od tih objava relevantne i za zaplenjen materijal, uključujući jedan sudski nalog, jednu potvrdu o isporučanju i snimke zabeležene kamerama za video-nadzor.¹⁰¹ Tužilaštvo dalje tvrdi da komentari koje su optuženi objavili na Fejsbuku ukazuju na njihov umišljaj.¹⁰² Tužilaštvo tvrdi da svi ti materijali sadrže pokazatelje da je reč o originalnim objavama na Fejsbuku koje se mogu proveriti kao materijal iz javnih

⁹⁸ Replika, stav 8.

⁹⁹ Kategorija 4, stavke 119, 120, 373-375, 380, 381, 386-423, 427, 428, 457, 458, 474, 475.

¹⁰⁰ Zahtev, stav 23(i).

¹⁰¹ Zahtev, stav 23(i).

¹⁰² Zahtev, stav 23(ii).

izvora.¹⁰³ Tužilaštvo pored toga kaže da se tvrdnja odbrane da optuženi nisu jedini koji su imali pristup svojim nalogima na Fejsbuku tiče dokazivanja snage, a ne dopuštenosti dokaza.¹⁰⁴

71. Gucatijeva odbrana tvrdi da taj materijal ne treba da bude prihvaćen jer njegova relevantnost zavisi od toga da li se on može povezati sa optuženima, što u ovoj fazi nije utvrđeno.¹⁰⁵ Haradinajeva odbrana se u svom odgovoru nije osvrnula na taj materijal, ali se u pretpretresnom podnesku protivi njegovom prihvatanju u spis jer smatra da su u pitanju dokazi iz druge ruke, u vezi s kojima se neće izvoditi nikakvi neposredni dokazi.¹⁰⁶

72. Tužilaštvo u replici odgovara da je očigledno da se objave na Fejsbuku mogu povezati *prima facie* sa optuženima iz sledećih razloga: (i) korisnički nalozi su na ime optuženih; (ii) sadržaj objava direktno se tiče Udruženja ratnih veterana OVK; (iii) objave odražavaju stavove optuženih iz njihovih javnih izjava; (iv) ništa ne ukazuje na to da su optuženi ikada obrisali ili se na neki drugi način ogradili od tih objava; (v) nakon hapšenja optuženih nije bilo novih objava, i (vi) Gucatijeva odbrana i sama priznaje da je Hisni Gucati pristupao datom nalogu.¹⁰⁷

73. Panel ima u vidu da odbrana poriče da su optuženi bili jedini koji su koristili te naloge. Da li su optuženi odgovorni za stavljanje nekih od spornih objava na svoje naloge i/ili su znali da su objave stavljene na te naloge pitanje je koje će se utvrditi na suđenju. U ovoj fazi postupka, panel se uverio da su materijali iz date kategorije relevantni za predmet jer se prema navodima iz optužnice odnose na izjave i radnje optuženih i dokumentuju ih, što može biti relevantno za utvrđivanje objektivnih i subjektivnih obeležja pojedinih ili svih krivičnih dela iz optužnice. Konkretno, za ove

¹⁰³ Zahtev, stav 25.

¹⁰⁴ Zahtev, stav 26.

¹⁰⁵ Gucatijev odgovor, stavovi 34-35.

¹⁰⁶ Haradinajeve primedbe iz pretpretresnog podneska, str. 63-65.

¹⁰⁷ Replika, stav 7, gde se upućuje, između ostalog, na Gucatijev pretpretresni podnesak, stavove 153, 156.

se materijale tvrdi da oni dokumentuju izjave i komentare optuženih u vezi sa sadržajem i distribuiranjem materijala kojih se ovaj postupak tiče.

74. Panel se takođe uverio da je ovaj materijal po svemu sudeći autentičan jer se na svakom primerku jasno vide oznake platforme Fejsbuk, ime pošiljaoca i datum objava.

75. Dati materijal ima dokaznu vrednost. Njegova pouzdanost je očigledna jer korisnički nalozi *prima facie* pripadaju optuženima. Konkretno, panel konstatuje da se nalozi vode pod imenima optuženih. Panelu nisu predloženi nikakvi dokazi da su optuženi bilo koju od tih objava obrisali ili se na neki drugi način od njih ogradili.

76. Panel se osim toga uverio da se prihvatanjem tih materijala bez posredstva svedoka ne narušavaju prava optuženih. Panel pritom konstatuje da će odbrana imati prilike da sa svim tim objavama suoči svedoke i optužene, ukoliko oni budu pozvani da svedoče.¹⁰⁸

77. Panel stoga prihvata sve materijale iz ove kategorije, što neće uticati na odluku koju će panel doneti na suđenju o identitetu (jednog ili više) lica koja su na datim nalozima na Fejsbuku objavljivala i iznosila svoje komentare ili o pitanju da li su objave na Fejsbuk naloge stavljali optuženi ili je to učinjeno s njihovim znanjem.

5. Kategorija 5: beleške o kontaktima

78. Panel konstatuje da ova kategorija podrazumeva beleške koje su po svemu sudeći evidencija tužilaštva o telefonskim pozivima i drugim razgovorima koje su službenici tužilaštva – istražitelji, tužioci i/ili službenici zaduženi za bezbednost svedoka – vodili sa licima grupno opisanim kao „svedocima“ tužilaštva.¹⁰⁹ Te beleške sadrže sažetke

¹⁰⁸ Engleski transkript, 2. septembar 2021, str. 536, redovi 5-7, 12-19 (Haradinaj), str. 539, redovi 17-25, do str. 540, redovi 1-2 (Gucati).

¹⁰⁹ Zahtev, stav 27. V. takođe Zahtev u vezi sa određivanjem stepena tajnosti dokaznih predloga, stav 9, u kome tužilaštvo navodi da „te beleške sadrže *izjave* svedoka koji su razgovarali s tužilaštvom o [...] (kurziv dodat).“ Kategorija 5, stavke 1, 136, 167, 183-196, 227-243, 250-273, 285-291, 294-324, 344-355, 360, 362.

razgovora vođenih između službenika tužilaštva i svedoka i uključuju i izjave koje se pripisuju svedocima.

79. Tužilaštvo kaže da su navedena lica kontaktirana u sklopu široke interne inicijative koju je tužilaštvo sprovelo da bi proverilo situaciju svih lica koja se pominju u paketima materijala nakon što su ih optuženi distribuirali.¹¹⁰ Tužilaštvo dalje iznosi da su lica koja su bila kontaktirana „svedoci“ u smislu u kojem se ta reč koristi u optužnici i da su beleške sastavili službenici tužilaštva da bi tačno evidentirali bezbednosne i druge rizike kojima su ta lica izložena.¹¹¹ Tužilaštvo tvrdi da beleške ne potpadaju pod pravilo 153 Pravilnika jer se ta odredba odnosi samo na izjave svedoka ili transkripte sačinjene u kontekstu postupaka pred Specijalizovanim većima, dok beleške o kontaktima nisu sačinjene u svrhu sudskog postupka.¹¹² Konkretno, tužilaštvo tvrdi da beleške o kontaktima nisu nastale za neki od predmeta Specijalizovanih veća, da su ih napisali raznorazni službenici tužilaštva i da nijedno od kontaktiranih lica nije na spisku svedoka u ovom predmetu.¹¹³ Tužilaštvo pored toga tvrdi da se ni u jednom aspektu tačkaka optužnice ne zahteva da je neko od kontaktiranih lica moralo da pretrpi konkretne posledice i da se u ovom predmetu posledice po zaštićena lica moraju dokazati samo u slučaju odmeravanja teže kazne po tački 6.¹¹⁴

80. Gucatijeva odbrana se u odgovoru protivi prihvatanju tih dokumenata bez posredstva svedoka, a kao razlog navodi da su u pitanju pismene izjave svedoka, zabeležene i sačuvane u kontekstu ili u očekivanju sudskog postupka, i da time potpadaju pod pravila 153-155 Pravilnika.¹¹⁵ Haradinajeva odbrana se pridružuje Gucatijevim argumentima¹¹⁶ i tvrdi da mogućnost unakrsnog ispitivanja svedoka

¹¹⁰ Zahtev, stav 27.

¹¹¹ Zahtev, stavovi 27-28.

¹¹² Zahtev, stav 29.

¹¹³ Zahtev, stav 29.

¹¹⁴ Zahtev, stavovi 31-32.

¹¹⁵ Gucatijev odgovor, stavovi 15, 18.

¹¹⁶ Haradinajev odgovor, stavovi 25, 28, 29.

W04841 i W04842 ne rešava problem nemogućnosti unakrsnog ispitivanja lica koja su zabeležila te izjave i/ili svedoka koji su ih dali.¹¹⁷

81. Tužilaštvo u replici odgovara da ne postoji odredba prema kojoj se pismeni dokaz može uvrstiti u spis bez posredstva svedoka samo kada nema svedoka koji o njemu može da govori.¹¹⁸ Tužilaštvo dalje kaže da lica koja su kontaktirana nisu svedoci u ovom predmetu i da beleške nisu razgovori koje je tužilaštvo najavilo unapred.¹¹⁹

82. Prvo pitanje na koje treba odgovoriti jeste da li te beleške o kontaktima predstavljaju pismene izjave za čije su prihvatanje pravilima 153-155 Pravilnika propisani konkretni uslovi.

83. Panel pre svega napominje da tužilaštvo želi da se pozove na beleške o kontaktima: (i) da bi se utvrdile posledice koje su zaštićena lica i resursi tužilaštva pretrpeli usled postupaka optuženih u cilju odmeravanja teže kazne po tački 6, i (ii) kako bi kroz dokaze pokazalo da su postupci optuženih podrazumevali zastrašivanje i/ili odmazdu u smislu navedenih krivičnih dela.¹²⁰ Tužilaštvo, dakle, želi da se pozove na beleške o kontaktima delimično radi utvrđivanja istinitosti sadržaja izjava koje se pripisuju tim svedocima da bi se, između ostalog, utvrdila obeležja krivičnih dela za koja se optuženi terete ili otežavajući činioци za izricanje kazne.¹²¹ Reč je o pitanjima koja predstavljaju srž argumentacije tužilaštva protiv optuženih.

84. Panel naglašava da ono što čini pismenu izjavu u sudskom postupku nisu njena forma ili naziv koji joj je dat, već su to njen sadržaj, funkcija, svrha i izvor.¹²² Takvim

¹¹⁷ Haradinajev odgovor, stav 31.

¹¹⁸ Replika, stav 2.

¹¹⁹ Replika, stav 12.

¹²⁰ Zahtev, stav 32.

¹²¹ Zahtev, stav 32. Isto tako, ICC, *Prosecution v Ongwen*, Trial Chamber IX, [Decision on the Defence Request to Submit 470 items of Evidence](#) (u daljem tekstu: *Ongwen* 14 November 2019 Decision), ICC-02/04-01/15-1670, 14. novembar 2019, stav 15.

¹²² Isto tako, STL, *In the matter of El Sayed*, CH/AC12011/01, Appeals Chamber, [Decision on Partial Appeal by Mr. El Sayed of Pre-Trial Judge's Decision of 12 May 2011](#) (u daljem tekstu: *El Sayed* 19 July 2011 Appeals Decision), 19. jul 2011, stavovi 72-73, 85-86; *Prosecutor v Ayyash et al*, STL-11-01-T/TC, Trial Chamber,

tumačenjem omogućava se delotvorna zaštita i poštovanje proceduralnih garancija propisanih Pravilnikom i sa tim povezanih prava optuženog.¹²³ Prema tome, time što je belešku o informativnom razgovoru nazvalo „beleškom o kontaktu“, tužilaštvo ne može izbeći primenu pravila 153-155 Pravilnika na pismene izjave.¹²⁴

85. Osim toga, panel napominje da pravila 153-155 Pravilnika ne sadrže izričito ograničenje prema kome bi izjava potpala pod njih samo ako je uzeta „za potrebe sudskog postupka“.¹²⁵ Prema uslovima iz tih pravila u vezi sa izjavama treba da se ustanovi sledeće: (i) da li se izjavom dokazuju pitanja koja se ne odnose na radnje i postupke optuženog (pravilo 153); (ii) da li se izjavom dokazuju radnje i postupci optuženog (pravilo 154); ili (iii) da li je izjavu dalo lice koje je preminulo ili kome se više ne može ući u trag uprkos razumnom naporu, ili koje usled narušenog fizičkog ili duševnog stanja ili drugog opravdanog razloga ne može da svedoči usmeno (pravilo 155). Tužilaštvo nije pokazalo da beleške o kontaktima ne potpadaju ni pod jedan od tih alternativnih uslova.¹²⁶

86. I pored toga, panel prihvata da se, prema pravilima 153-155 Pravilnika, pismena izjava mora uzeti *u kontekstu* sudskog postupka ili *u vezi sa* njim da bi potpala pod ta pravila i kako bi se razlikovala od izjave koja je uzeta i zabeležena u kontekstu koji ne podrazumeva sudski postupak. Konkretno, panel napominje da se prilikom

[Public Redacted Version Of "Decision On The Prosecution Application For Non-Disclosure Of Certain Statements Of Witnesses Pursuant To Rule 116" Dated 20 December 2012](#) (u daljem tekstu: *Ayyash et al.* 28 May 2013 Decision) 28. maj 2013, stavovi 8, 14; [Ongwen 14 November 2019 Decision](#), stav 15.

¹²³ F00210, sudija za prethodni postupak, *Decision on Prosecution Requests and Challenges Pursuant to F00172* /Odluka o zahtevima i osporavanjima tužioca shodno dokumentu F00172/, 26. maj 2021, stav 54. Isto tako, ICTR, *Niyitegeka v. Prosecutor*, ICTR-96-14-A, Appeals Chamber, [Judgement](#), 9. jul 2004, stavovi 33-34; ICTY, *Prosecutor v Haradinaj et al.*, IT-04-84bis-T, [Decision on Haradinaj Motion for Disclosure of Exculpatory Materials in Respect of Witness 81](#), 18. novembar 2011, stav 32; STL, [El Sayed 19 July 2011 Appeals Decision](#), stavovi 83, 89; [Ayyash et al. 28 May 2013 Decision](#), stavovi 8, 9-14; *Prosecutor v Ayyash et al.*, STL-11-01-T/TC, Trial Chamber, [Decision on Compliance with the Practice Direction for the Admissibility of Witness Statements under Rule 155](#), 30. maj 2013, stavovi 22-23; ICC, [Ongwen 14 November 2019 Decision](#), stav 15.

¹²⁴ Isto tako, STL, [El Sayed 19 July 2011 Appeals Decision](#), stav 85.

¹²⁵ Isto tako, ICC, [Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision](#), stav 48.

¹²⁶ Engleski transkript, 1. septembar 2021, str. 433, redovi 5-25 do str. 435, redovi 1-14.

utvrđivanja da li je neka vansudska izjava uzeta u kontekstu sudskog postupka ili u vezi sa njim, kao ključni faktor razmatra da li je ta izjava data licu ili organu ovlašćenom da prikuplja dokaze koji će se koristiti u jednom takvom postupku.¹²⁷ U tom pogledu, panel konstatuje da je tužilaštvo podatke koje sadrže beleške o kontaktima prikupljalo tokom nekoliko meseci¹²⁸ i da je pritom znalo da će postupak protiv optuženih biti pokrenut odnosno da je već bio pokrenut. Imajući u vidu prirodu postupka u ovom predmetu, službenici tužilaštva koji su prikupljali te podatke morali su biti svesni da bi to mogao biti dokazni materijal za krivično gonjenje jednog ili oba optužena. Štaviše, tužilaštvo je te svedoke zvalo da bi utvrdilo da li im je narušena bezbednost nakon što su informacije objavljene i da li je usled toga potrebno preduzeti neke mere. To se izravno uklapa u pitanja relevantna za njihovo moguće ili izvesno svedočenje u sudskom postupku. Prema tome, tužilaštvo nije pripremalo beleške o kontaktima u pravnom vakuumu, već je to činilo u vezi sa sudskim postupkom (a u slučaju bar nekih beležaka, očigledno za potrebe sudskog postupka).

87. S obzirom na navedeno, panel se uverio da takozvane beleške o kontaktima predstavljaju pismene izjave svedoka u smislu pravila 153-155, koja su *leges speciales* u odnosu na pravilo 138(1) Pravilnika. Stroge odredbe pravila 153-155 ne mogu se zaobići time što će se pismene izjave svedoka na koje tužilaštvo namerava da se pozove nazvati „beleškama o kontaktima”.¹²⁹

88. Čak i da su beleške o kontaktima predložene na osnovu pravila 138(1), panel ih ne bi prihvatio iz sledećih razloga.

¹²⁷ Isto tako, ICC, [Katanga and Ngudjolo Chui 17 December 2010 Decision](#), stav 47.

¹²⁸ Čini se da je najranije datirana beleška o kontaktu od 18. septembra 2020. (stavka 1), dok je najkasnije datirana ona od 18. marta 2021.

¹²⁹ Isto tako, ICTY, *Prosecutor v. Galić*, IT-98-29-AR73.2, Appeals Chamber, [Decision on Interlocutory Appeal Concerning Rule 92bis\(C\)](#), 7. jun 2002, stav 31; *Prosecutor v Milošević*, IT-02-54-AR73.2, Appeals Chamber, [Decision on Admissibility of Prosecution Investigator's Evidence](#), 30. septembar 2002, str. 10; *Prosecutor v Milošević*, IT-02-54-T, Trial Chamber, [Decision On Prosecution Motion For The Admission Of Evidence-In-Chief Of Its Witnesses In Writing](#), 16. april 2003, str. 2; STL, [Ayyash et al. 25 September 2017 Decision](#), stav 19.

89. Što se tiče dokazne snage, panel je zabrinut u pogledu pokazatelja pouzdanosti u beleškama o kontaktima. Konkretno, beleške o kontaktima ne sadrže podatke, na primer, o sledećem: (i) radnjama preduzetim da se proverí identitet lica s kojim se vodi razgovor; (ii) tačnosti i pouzdanosti prevoda razgovora, ukoliko je korišćen, i samog zapisnika; (iii) tome da li je lice s kojim je vođen razgovor na bilo koji način potvrdilo istinitost iskaza koji mu se pripisuje u belešci o kontaktu. Ti nedostaci u znatnoj meri onemogućavaju panelu da u ovoj fazi proverí pouzdanost beležaka o kontaktima.

90. Što se tiče štetnih posledica, panel prvo konstatuje da je tužilaštvo podnelo na usvajanje opsežno redigovane verzije beležaka o kontaktima, zbog čega se odbrani uskraćuju informacije, na primer, o imenu lica s kojim je vođen razgovor, o tome ko je vodio razgovor ili sastavio belešku, kao i o delovima sadržaja razgovora. Neke od predloženih beležaka o kontaktima toliko su opsežno redigovane da je nemoguće u potpunosti i jasno utvrditi njihov sadržaj ili smisao. Odbrana zbog toga ne može da utvrdi identitet autora, lica s kojima je vođen razgovor i drugih lica koja su učestvovala u razgovoru, čime se narušava njena mogućnost da efikasno pobija dokaze i osporava istinitost i pouzdanost zabeleženih informacija. Redigovanje je u mnogim slučajevima toliko opsežno da bi, ako bi ti dokazni predlozi bili prihvaćeni, pravo optuženih na javno suđenje, osporavanje i razumevanje dokaza izvedenih protiv njih bilo ozbiljno narušeno.

91. Drugo, panel konstatuje da svedoci koje je tužilaštvo kontaktiralo i čije su izjave zapisane u tim beleškama neće biti pozvani da svedoče na suđenju. Odbrani će tako biti uskraćena prilika da ispita njihove razne izjave, uključujući one za koje tužilaštvo tvrdi da inkriminišu optužene, kao i da proverí tačnost i pouzdanost zapisnika onoga što su oni navodno rekli. Što se tiče beležaka svedoka W04842, panel smatra da taj svedok nije merodavan da komentira istinitost ili pouzdanost informacija koje su iznosili svedoci s kojima je tužilaštvo razgovaralo, već da samo može da direktne svedoči o načinu na koji su dobijene informacije evidentirane.

92. Treće, nasuprot šteti koja bi se optuženima nanela prihvatanjem tih beležaka, panel podseća da je tužilaštvo jasno iznelo da su ti dokazni predlozi u suštini dopunski ili potkrepljujući materijal i da, prema tvrdnji tužilaštva, njegove teze ne zavise od prihvatanja tog materijala u spis.¹³⁰

93. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da su štetne posledice sadržaja beležaka o kontaktima veće od njihove eventualne dokazne snage, te da bi se usvajanjem u spis beležaka zbog njihovog sadržaja ozbiljno narušilo pravo optuženih da efikasno ospore optužbe iznete protiv sebe. Iz tih razloga, a imajući u vidu i svoju dužnost da garantuje pravičnost postupka, panel odbija usvajanje predloženih beležaka o kontaktima u svrhu dokazivanja istinitosti navoda u beleškama svedoka s kojima je tužilaštvo razgovaralo.

94. Ovom odlukom tužilaštvu se ne uskraćuje mogućnost da koristi određene beleške o kontaktima i da njihovo prihvatanje zatraži (i) putem iskaza svedoka koji su ih sačinili; (ii) u ograničenu svrhu opisa procedura kojih se tužilaštvo pridržavalo prilikom razgovora s tim svedocima, resursa koje je koristilo i trajanja razgovora, u onoj meri u kojoj je taj svedok (ili svedoci) upućen u ta pitanja i, (iii) uz uslov da eventualne redakcije omogućuju delotvorno osporavanje njihovog sadržaja i donošenje svrsishodnih zaključaka o pomenutim procedurama tužilaštva.

D. STEPEN POVERLJIVOSTI PRIHVAĆENIH DOKAZA

95. Panel ima u vidu izjašnjenje tužilaštva o stepenu poverljivosti dokaznih predloga i o predloženim redakcijama, i o tome će u dogledno vreme doneti posebnu odluku. Prihvaćeni dokazi za sada ostaju poverljivi, što ne utiče ni na jednu odluku o toj stvari koju panel bude doneo naknadno.

¹³⁰ Zahtev, stav 31; engleski transkript, 1. septembar 2021, str. 493, redovi 17-25, str. 520, redovi 16-25, do str. 522, redovi 1-19.

V. DISPOZITIV

96. Iz navedenih razloga, panel:

- a. delimično **ODOBRAVA** zahtev;
- b. **PRIHVATA** u dokazni spis sledeće materijale sa spiska dokaznih predloga tužilaštva od 6. jula 2021 (F00254/01):
 - i. stavke 10-38, 70-84, 92-94, 98-104, 108-113, 116-118, 121-130, 137-166, 168-173, 197-226, 244-249 (kategorija 1);
 - ii. stavke 340-343 i 455 (kategorija 3.1);
 - iii. stavke 5, 7-9 i 456 (kategorija 3.3), i
 - iv. stavke 119, 120, 373-375, 380, 381, 386-423, 427, 428, 457, 458, 474, 475 (kategorija 4);
- c. **NALAŽE** sekretaru da pomenute materijale evidentira kao dokaze i dodeli im brojeve prema gore navedenom redosledu;
- d. **NALAŽE** sekretaru da te dokaze čuva kao poverljive;
- e. **NE PRIHVATA** u spis dokazne predloge navedene pod
 - i. stavkama 131-133, 453, 454, 467-473 (kategorija 2), i
 - ii. stavkama 356, 357 (kategorija 3.2), i
- f. **NE PRIHVATA**, bez prejudiciranja, u spis nijedan od preostalih dokaznih predloga iz zahteva, a odluku o njihovom usvajanju odlaže dok ne budu izvedeni posredstvom svedoka na suđenju.

/potpis na originalu/

**Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija**

Sreda, 29. septembar 2021.
Hag, Holandija